

LAISVĖ—LIBERTY

METAMS PRENUMERATA:
 Jungtinėse Valstijose . . \$8.00
 Dalyje Queens apskrityje \$9.00
 Kanadoje \$9.00
 Kitur užsienyje \$10.00
 Pavienio egzemplior. kaina 5 c.

LAISVĖ
 THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY

LITHUANIAN DAILY
 110-12 Atlantic Avenue
 Richmond Hill 19, N. Y.
 Telephone Virginia 9-1827
 PRICE 5c A COPY

No. 170

Richmond Hill 19, N. Y., Ketvirtad., Rugsėjo (Sept.) 1, 1955

Metai 44-tieji, Dienraščio 36-tieji

Darbo unijų kovos lauke

Washingtonas. — Statistika rodo, kad streikai daugėjo per liepos mėnesį. Birželio mėnesį streikuose dalyvavo 650,000 darbininkų, o liepos mėn. 900,000.

Philadelphia. — Plieno darbininkų CIO unija ateinančiais metais reikalauja garantuotos metinės algos, sako David McDonald, unijos vadas.

New Yorkas. — 6,000 Pan American Airways darbininkai 98 proc. prieš 2 proc. nutarė išeiti streikan.

Waterburio potvynyje žuvusieji lietuviai

M. Strižauskienė praneša iš Waterbury, Conn., kad sekamieji lietuviai ten paskendo per potvynius: Marė Šimkus, Margarita Padaigis, Stasys Marcinkus, Petronė Staniukienė, Clarence Rameikas, Vincas Saulėnas, Bronius Sardinckas, Teofilė Laukaitis, Konstancija Sardinckas, Agota Sardinckas. Taipgi dar nesurasta Antano ir Mildos Daugių ir penkių vaikų.

Kanados prerijos primena svečiams Ukrainos stepes

Regina, Sask. — Kanados Vakarų prerijos ir rugių bei kviečių laukai labiausiai panašūs į Tarybų Sąjungos laukus, ypatingai į Ukrainos stepes. Taip pareiškė tarybinės žemės ūkio delegacijos vadovas Mackevičius. Ir jis pridėjo:

“Turiu vilties, kad bičiuliai amerikiečiai neužsigaus, bet jų vasara pragraiškiai karšta. Čia, Kanadoje, mes, pagaliau, kvėpuojame vėsu, lyg gimtinės, orą. . .”

Daugelis ūkių, kuriuos lanko delegatai, priklauso ukrainiečiams ateiviams.

Japonija pageidauja jankių pasitraukimo

Washingtonas. — Japonijos užsienio reikalų ministras Shigemitsu išreiškė pageidavimą, kad amerikiečiai ištrauktų savo karines okupacijos jėgas iš Japonijos ne vėliau 1958 metų. Per tą laiką, sakė Shigemitsu, Japonija galėtų pati apsiginkluoti. Jis sakė, kad japonų karinės jėgos turėtų susidėti bent

iš 200,000 vyrų, kurių 183,000 būtų pėstininkai.

Shigemitsu, betgi, sakė, kad Japonija ir Amerika galėtų būti “kariniai bendradarbiai.” Japonijai dar ilgokai būtų reikalinga, sakė jis, Amerikos karinė pagalba.

Shigemitsu Valstybės departamente tarėsi su Dulles ir asistentais.

Egiptiečiai sutinka su paliaubom Gazoj

Jeruzalė. — Jungtinių Tautų komisija skelbia, kad Egiptas sutiko pravesiti tuojautines paliaubas Gazos srityje, kur pasukutinėmis dienomis vyksta beveik nuolatiniai kariniai susirėmimai tarp Izraelio ir Egipto. Paliaubos prasidės 6 val. vakare, trečiadienį. Tai bus “paliaubos paliaubose,” nes paliaubos

jau egzistuoja ten kelinti metai, bet dabartiniai įvykiai jas sulaužė.

Izraelis skelbia, kad egiptiečiai pirmadienį ir antradienį nužudė 7 jos piliečius, civilinius kolonistus-valstiečius. Egiptas sako, kad izraeliečiai pakartotinai įsiveržė jos teritorijon.

Siunčia vis daugiau karo jėgų į Moroką

Rabatas, Marokas. — Kariniais laivais čia atplaukė penktas Francūzijos Metropolitan pulkas, vienas batalionas specialiųjų šaulių ir parašutistų junginiai. Kasdien oru ir jūra Siurės Afrikon atvyksta daugiau francūzų karinių jėgų. 700 vyrų iš Chado kolonialio pulko (negrai) buvo perkelti iš Paryžiaus Marokan.

Nors francūzai daro visokias machinacijas ir bando susitarti su nuosaikesniais nacionalistais, pašalinant dabartinį kvilinginį sultaną Arafą, jie, kap matyti, nėra tikri, kad sukiliamai Maroke tuomi jau baigti.

Keliavimas geležinkeliais ir autobusais Maroke kol kas sulaukytas.

MŪŠŲ GINKLUOTASIS VALST. SEKRETORIUS

Washingtonas. — Sekr. Dulles pasakė, kad piršto nuospaudų davimas netoks jau blogas dalykas. Jis pats turi nuospaudas duoti. “Kaip ir kodėl?” jo buvo paklausta. Dulles atsakė, kad dėl pistoleto leidimo. “Kam jums, pone sekretoriau, pistoletas reikalingas?” klausė korespondentai. Dulles atsakė, kad kol kas jo nenaudojo, tik tikrai nežinaš, kur jis jam būtų reikalingas.

CHURCHILL NEGALĖJO, BET EDENAS BANDYS

Londonas. — Churchillas kaip premjeras keletą kartų dalyvavo laivyno manevruose, bet niekad, kaip storulis, nebandė, ką bandys Edenas: tas per ištiestą vielą nuslys nuo kreicerio iki lėktuvnešio, tuo tarpu, kai abu laivai plūdurios jūroje. Po to jis helikopteriu skris link kito lėktuvnešio. Tie drąsumo žygiai britų valdžios skelbiami iš anksto.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

Toronto. — Kanados AFL sekretorius Gordon Cushing sako, kad Kanados ir Tarybų Sąjungos unijistai turėtų pasikeisti delegacijomis. Ta nuomonė prieštarauja AFL prezidento Meany nuomonei. AFL Kanadoje turi 600,000 narių.

Kairas. — Musulmonų aukštieji dvaininkai kreipėsi į popiežių, prašydami jo pasmerkti francūzų žvėrišką elgesį prieš marokiečius ir alžyriečius.

Paryžius. — Čia atvyko CIO prezidentas W. Reutheris. Jis sakė laikraštiniams, kad jam patinka “ženevos atmosfera.”

Helsinkis. — Čia vykstantis pasaulio parlamentų atstovų suvažiavimas priėmė rezoliuciją už nusiginklavimą. Suvažiavime dalyvauja Amerikos, Sovietų ir kitos delegacijos. Liaudies Kinijos parlamentinė delegacija atvyko, bet ji kol kas nepriimta, jos aplikacija “gvildinama.”

Jungtinės Tautos. — Stassenas sakė nusiginklavimo sub-komisijos posėdyje, kad Amerikos ir Tarybų Sąjungos nusiginklavimo planus galima suderinti.

Leningradas. — Čia atvyko 760 francūzų turistų grupė.

Denveris. — Prez. Eisenhoweris paskyrė \$1,000,000 Connecticuto valstijai, tiek pat Massachusetts valstijai ir \$500,000 New Yorkui. Po milijonų ankščiau paskirta Pensylvanijai, Rhode Islandui ir New Jersey.

Vietiniai gubernatoriai sako, kad tos sumos yra mažytės, palyginant su kiek reikia potvynio nukentėjusiems.

Paryžius. — Francūzijos Socialistų partija nepatenkinta mažais nusileidimais, kuriuos valdžia planuoja daryti Maroko ir Alžyro nacionalistams. Nusileidimai turi būti didesni, sako socialistai. Bet socialistai lieka prieš susistatymo, kad Francūzija negali pilnai pasitraukti iš šiaurės Afrikos, sako jų organas “Le Populaire.”

Bukareštis. — Rumunija sumažins savo karines pajėgas ant 40,000.

Jakarta. — Labiau konservatyvė naujoji Indonezijos valdžia paskelbė, kad ji sušvelnins kampaniją už Naujosios Gvinejos (Iriano) Vakarų atėmimą nuo olandų.

Washingtonas. — Kongresmanas Walter, kuris vadovauja neamerikiniam komitetui, sako, kad Mrs. Landy gal ir ne komunistė, bet ji tik šiomis dienomis nutraukė “Daily Worker’io” prenumeratą. . .

Seoulas. — Rhee valdžią neišleidžia Amerikon 40 amerikiečių biznierių, kadangi jie negali sumokėti labai aukštų ant jų uždėtų taksų.

Washingtonas. — Keli tarybinės pasiuntenybės karinės misijos nariai lankėsi karinėje Fort Benningo treniravimosi stovykloje. Keli amerikiečių karininkai kelios savaitės atgl lankėsi tarybinės armijos stovykloje prie Maskvos.

Maskva. — Tarybinis radijas sako, kad santykiai tarp Sovietų ir Britanijos darosi geresni, nors Britanijoje dar yra elementų, kurie nori karo.

United States, per year	\$8.00
Queens County, per year	\$9.00
Canada and Brazil, per year	\$9.00
Foreign countries, per year	\$10.00

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

BOLIVIJA PAVOJUJE

LOTYNŲ AMERIKOS anti-komunistinių atstovų konferencija paskelbė, kad "Bolivijoje komunistai stovi prieš valdžios vairo." Ta žinia atėjo kaip tikra staigmena, nes niekam iki šiol tokia mintis neatėjo galvon.

Bolivijoje, ant kiek pasaulis žino, egzistuoja valdžia, kuri pradeda daliną žemės reformą ir žymiai pagerino švino ir kitų metalų kasėjų gerbuvį. Unijos turi plačias teises ir indėnai, kurie sudaro Bolivijos gyventojų daugumą, dabar kiek laisvesni, negu būdavo praeityje.

Bet Pazo valdžia Bolivijoje taipgi, ypatinai paskutiniu metu, padarė koncesijų užsienio kapitalui, ypatingai Amerikos. Komunistai nepriklauso prieš valdžios. Įvairių partijų koalicija, kuri ten valdo, yra kiek panaši į politines grupes, kurios stovėjo prieš vairo Meksikoje Kardenaso laikais.

Tad, kaip tai galima taip neatsakommingai mesti kaltinimą, kad Bolivija jau yra kounistinė?

Matyti, kad fašistiniai diktatoriai ir diktatorėliai Lotynų Amerikoje, kuriuos iš tolo machinuoja Dėdė iš Šiaurės, yra pasirengę nuversti liberaliniai-demokratinę Bolivijos valdžią. Toks pat kaltinimas buvo keliamas prieš Guatemalą tik kelios savaitės prieš perversmą. Bolivija, kurios valdžia nei tiek nėra radikališka, kiek buvo Arbenzo Guatemaloje, gali susilaukti to paties likimo.

Jeigu fašistams pasisektų, paskui eilė prisieitų net tokioms švelniai demokratinėms valdžioms kaip Urugvajaus.

KIPRO SALOS LIKIMAS

LONDONE PRASIDEDA pasitarimai apie Kipro salos ateitį. Per ilgą laiką britai apie pasitarimus su kitais nei girdėti nenorėjo — Kipras jų — ir tiek! Bet ne jų, nors jie ten dabar valdo. Jis ne jų, nes apie 80 proc. salos gyventojų yra graikai. Ir labai natūralu, kad jie nori būti Graikijos dalimi.

Vienybė Kipro salos graikuose pilna. Nuo ortodoksinės klerikalijos iki komunistu, visi jie nori prisijungimo prie Graikijos. Komunistai puikiai žino, kad kaip Graikijos dalis Kipras papultų po fašistiniu teroru, ne geresniu už svetimų britų priešpaudą, bet principas yra principas — Kipras istoriniai ir teisėtai yra Graikijos.

Ar britai nusileis? Apie salos atidavimą Graikijai jie nenori girdėti kol kas. Bet jie gal darys tam tikrus nusileidimus, gal suteiks salai autonomiją, pasitenkindami bazėmis ten ar kuom nors panašaus. Pasitarimai parodys, koks bus tuojautinis Kipro likimas. Bet koks jis nebūtu dabar, tolimesnės ateities likimas aiškus — sala grįš prie Graikijos.

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

PAIEŠKO "FATIMOS PIEMENĖLIŲ"

Urugvajaus Darbo bendradarbis Cerriškis rašo:

"Laikas nr. 136 rašė: ... 'apsireikšusi 1917 m. Fatimoje (Portugalijoje) Dievo motina Marija per šešis mėnesius skelbė trims Fatimos piemenėliams, kad ji ateina gelbėti žmonijos iš komunizmo vergijos.'"

"Kaip matome iš paduotos datos, jų susitikimas įvyko 1917 m. Reiškia, prieš 38 metus. Dabar paėmus domėn tą, kad tie piemenėliai tada galėjo turėti 9—11 m. amžiaus. Tad dabar jie galėtų turėti apie 49 metus ir todėl turėtų kur nors gyventi.

"O jeigu jie gyvena, tai kodėl gi bažnyčios vadovybė neleidžia jiems patiems važinėti po pasaulį ir skelbti apie savo susitikimą su Marija, apie jos norus grąžinti Rusiją, prieš dievą? Kodėl gi eikvojamos sumos pinigų šarlatanams Gauzenkoms ir Krauzenkoms vežioti, o užmirštami tikri Marijos patikėtiniai?"

"O gal 'tėvai' jezuitai čia pasakys, kad tie piemenėliai, piktos dvasios sugundyti komunistais pavirto ir atsisako pildyti paskirtą misiją? Nemanome.

"Jeigu tų piemenėlių šiandien nėra, tai jų niekada ir nebuvo. Ir visa ta istorija pasimatymo su dievo motina gimė ne kur kitur, kaip nesveikoje portugaliskų jėzuitų vaizduotėj."

PASTININKO "KALTĖ"

Zurnale "Time" platokai rašoma apie specialų tyrinėjimą, kurį pravedė Washingtono adv. Adam Yamolinsky. Yamolinsky tyrinėjo keletą valdininkų iš pareigų paleidimo atsitikimų. Jis norėjo žinot, kokiais sumetimais valdžia atleidžia tarnautojus "saugumo dėlei."

Ir štai vienas pavyzdys. Pašto valdybai buvo pranešta, kad vienas nesvarbus pašto tarnautojėlis savino namuose turi "komunistinio meno." Koks tai buvo per baises menas? Yamolinsky surado paskui, kad visas reikalas sukosi aplink kelius Picasso, Matisse, Renoir ir Modigliani kūrinius, ir tai ne originalūs (paštininkas neišgalėtų nei vieno tokių nusipirkti), o apie reprodukcijas.

Iš tų keturių dailininkų, vienas, dar gyvas, žinomas kaip komunistas. Matisse,

liberalas, kuris paskutiniaisiais savo gyvenimo metais buvo artimas bažnyčiai, mirė pernai. Modigliani buvo jaunas Paryžiuje gyvenęs italas, kuris mirė dar prieš pirmą pasaulinį karą. Renoiras, žymus francūzų klasikas dailėje, jau seniai miręs, buvo buržuazinių nusistatymų žmogus.

Lieka tik Picasso, bet jo paveiksiai kabo visuose Amerikos muziejuose. Kogero, komunistai dar smerkia jo meną kaip "dekadentišką."

Bet nežineliams iš valdžios komisijos to užteko. Jie paskelbė, kad paštininkas "savo bute turi sukaukęs komunistinio meno kolekciją, kas rodo, kad jo politiniai palinkimai yra tu pačių gairių, kas jį padaro nepageidaujamu Jungtinių Amerikos Valstybių valdiškoji tarnyboje, nes jo patikimumas yra nepakankamas, kad garantuoti saugumą..."

Taigi...

O tokių atsitikimų buvo daug. Jie rodo, kad mūsų ragangaudžiai buvo visai praradę pusiausvyrą. Ir dar peranksti sakyti, kad tam psichozui jau atėjo galas.

NA, IR ERZINIMAS...

"Draugas" vieną grožią dieną išėjo su tokiu didžiuliu antgalviu per visą puslapį: "KIM ERZINA RHEE SU NEPUOLIMO PAKTU." Matote, jei liudiškoji Šiaurės Korėja siūlo pietinei Korėjai nepuolimo paktą, tai tas yra "erzinimas." Tokių "erzinimų" yra daugiau pasaulyje. Pav., Šiaurinis Vienašas vis "erzina" Pietinį su reikalavimais laikyti laisvus demokratinius rinkimus visoje šalyje, Rytų Vokietija vis "erzina" Aduauerį, kalbėdama apie vienybės reikalą, o Tarybų Sąjunga "erzina" karo kurstytojus, teigdama diena iš dienos, kad sugyvenimas tarp įvairių socialinių sistemų šalių galimas... Baisu!

Casablanca. — Amerikos aviacijos štabas čia skelbia, kad jankiai kareiviai Maroke galės lankyti tik tam tikras vietas miestuose, kurios bus nurodytos patarkymuose. Šiaip visame Maroke amerikiečiams neleidžiama pasirodyti.

KRISLAI

Ar protinga?

Nauja knyga.

Nepamirškime.

Penki bilijonai ir Biblija.

Rašo A. Bimba

Prezidento Eisenhowerio paskelbtose kariams taisyklėse yra vienas labai neišmintingas punktas. Jis sako, kad kiekvienas kareivis turi pasidžadėti stengtis karo metu patekęs nelaisvėn bėgti.

Tas tik reiškia, kad amerikiečiai, paimti nelaisvėn, bus atstargiau ir kiekiau saugomi. Jiems bus sunkiau nelaisvę panešti.

O kam iš to naudos? Ar kareiviams? Ar kraštui? Ogi niekam, absoliutiškai niekam.

Sis punktas neturėjo būti įdėtas į prezidento taisykles.

Lietuvių Literatūros Draugijos šių metų leidinys ("Pasakojimai iš Istorijos") jau siuntinėjamas nariams. Didelė, graži, naudingų pasiskaitymų knyga. Nepadėkite jos ant lentynos dulktėi.

Knyga susideda iš D. M. Solomsko geriausių istorinių straipsnių. Tikras apsvietos ir informacijos lobynas.

Bet dar vienas žodis į LLD narius. Daugelis jūsų tebesate nepasimokėję narinių duoklių už šiuos metus. Bent jau gerokai pavėluotai tuojau pasimokėkite.

Kitas dalykas. Nepamirškite Draugijos grynimosi rinkalų. Žinote, kad byla randasi teismuose. Ją reikia paremti.

Taigi, mokslas ir vėl smarkiai nušluostė nosį visiems Biblijos kvailių pasakų šalininkams. Britanijos mokslinis žurnalas "Nature" teigia, kad mūsų pasaulis jau bus sulaukęs gal net daugiau kaip penkių bilijonų metų amžiaus.

Jau net ir prelatas Jonas Balkūnas turėtų sarmalytis savo parapijonams piršti Biblijos pasakas.

Dabar visiems aišku, kad francūzai nieko nepasimokė iš Indokinijos. Jie tos pačios kvailios taktikos tebesilaiko Šiaurės Afrikoje. Jie mano spēka Maroko, Alžyro ir Tunisijos žmones išlaikyti po savo padu.

Jie ten agus mušti ir turės išsikraustyti.

Dabar jau žinoma, kad Connecticut valstijoje nuo potvynių labai daug lietuvių sakudžiai nukentėjo. Girdisi, kad nelaimė palietė nemažai ir Laisvės skaitytojų.

Kodėl tų vietų korespondentai nieko neparašė?

Padėkite savo vajininkams gauti Laisvei naujų skaitytojų. Laisvės kaina \$8.00 metams.

Dabar kiti laikai

Rašo T. ir P.

Vilnius. — Augalotas vaikas neskubėdamas lipa į Gedimino kalną. Laidas nuo laiko jis sustoja, padeda savo krepšį ant žemės ir, pakėlęs aukštai galvą, žiūri, ar nematyti senosios pilies bokšto. O ausyse įkyriai skamba tėvo žodžiai:

— Vilniun į gamyklą? Kokios Lietuvoje gamyklos? Ai, žiūrėk, prisikamuosi ten, be darbo vaikščiodamas!

Pažinojo valstiečių vargą

Motiejus Geležauskas, senas nepasiturintis lietuvis valstietis, iš kartaus savo gyvenimo patyrimo žinojo, kiek vargo patyrė jo kaimo valstiečiai, išvykę į miestą uždarbio ieškoti. Ir nors tie senieji laikai jau seniai nugarimdo į praeitį, Motiejus iš papratimo perspėjo savo sūnų Vytautą, panorusį tapti darbininku. Bet Vytautas nenusileido:

— Dabar kiti laikai, įsitaisysiu!

Tai buvo 1946 metais. Keitėsi senoji Lietuvos miesto Vilniaus peizažas. Vis nauji fabriku kaminai pasirodydavo žaliose Nėries kalvose ir stačiuose jos krantuose. Sostinės pakraštyje, Naujojoje Vilnioje, augo „Žalgirio“ staklių gamyklos korpusai. Niekad savo daugiamžę istorija Lietuva negamino staklių. Gamykla dar buvo statoma, o staklių gamintojų kadrai jau buvo rengiami.

Mūsų Vytautas darbe

Vyt. Geležauskas baigė amatų mokyklą ir stojo dirbti į „Žalgirį“. Jam suteikė ketvirtąją šaltkalvio surinkėjo kategoriją. Netrukus jis buvo paskirtas brigadininku; jis mokėsi, važinėjo pas Maskvos ir Kuibyševio staklių gamintojus. Atvažiuodavo žmonės ir pas Geležauską patarimo. Paskui atėjo diena, kurios nepamirš visa šeima. Vytautas, išgarsėjęs savo novatoriškumu, buvo apdovanotas Darbo Raudonosios Vėliavos ordinu. O jo tėvas ir motina tuo metu įstojo į „Paryžiaus Komunos“ kolūki.

„Žalgiryje“ mes pirmą kartą apsilankėme 1950 m. vasarą, kai lietuvių tauta šventė dešimtąsias metines nuo tos dienos, kai ji įsijungė į broliškąją Tarybų Sąjungos tautų šeimą. Ir

štai mes vėl Lietuvos staklių gamybos pirmgimio cechuose. Gamyklą sunku bepažinti: ji tartum subrendo, pasidarė didesnė, erdvesnė. Čia suorganizuota serijinė greitinio frezavimo staklių gamyba.

Pas Vytautą

— Ar galima pamatyti brigadininką Geležauską? Partinės organizacijos sekretorius nusišypsojo:

— Vytautą Geležauską? Jis seniai au pirmojo surinkimo cecho viršininkas. Puikus vadovas.

Didžiulis surinkimo cechas. Ant stendų, tviskėdamos šviežiais dažais, stovi grėžiamosios staklės su Lietuvos ženklų. Jos yra žinomos daugelyje šalies kampelių ir toli už jos ribų. Cecho viršininkas pats apžiūri eilinę partiją: ji siunčiama į Delį ir į Varšuvą.

Lietuvos laivų statyba

Lietuvoje anksčiau niekad nebuvo savo laivų statybos, jeigu neskaitysime tai, kad buvo pastatytas vienas buksiras, „Džiugas“, kuriam sukurti prireikė ištisų trejų metų.

Nuo 1949 metų Lietuva stato žvejybinius laivus ir keleivinius upių motorlaivus. Lietuvos laivų statytojai šiltai atsiliepia apie savo draugus, iš kurių jiems teko mokytis: apie Leningrado, Kijevo ir Astrachanės laivų statytojus. Yra dabar Lietuvoje savi laivų statybos meistrai. Visi jie yra kilę iš kaimų arba mažų miestelių.

Viename ceche mes susipažinome su Lena Jotkevičiute — mergina mėlynu kombinezonu ir marga skarele. Ji „susiuvinėja“ metalo lakštus suvirinamuoju pusautomatiu. Merginos rankų padarytos siūlės išlaikys bet kokius vandenylio štormus!

Įmonės direkcijoje saugoma radiograma, gauta iš pirmgimio — „Dangės“: „Laivas puikiai išlaikė perėjimą žvartiose Šiaurės Atlanto sąlygose, siaučiant dešimties balų štormui. Mechanizmai veikė labai gerai, korpusas pasirodė esąs puikus.“

Ateinančiais metais įmonė pradės statyti didelius žvejybinius tralerius su refrižeratoriais. Tai bus tikri plaukiojantys žuvies kombinatai.

Darbas laukia visų

Tomis dienomis, kai stojo į visiškai naują gyvenimą Lena Jotkevičiūtė, puošniam, baltai violetinių alyvų apgaubtame Kaune buvo sprendžiamas kito jauno lietuvių gyvenimas.

Istodamas į Kauno Politechnikos institutą, siuvėjo sūnus Vaidokas Balaitis buvo įsitikinęs, kad, baigęs institutą, jis Lietuvoje nerasiąs darbo pagal savo specialybę. Balaitis svajojo gi turbinų gamyba Lietuvoje!

Ir visgi jis liko savo gimtinėje. Kai 1951 metais Balaitis gynė desertaciją, dešiniajame Nemuno krante buvo paleidžiami į darbą pirmieji „Pergalės“ turbinų gamyklos cechai. Į šią imonę jis ir gavo paskyrimą. Čia buvo pradėdama gaminti nedidelio pajėgumo turbinos metalurgijos ir naftos pramonei. Sunkumų kildavo kiekviename žingsnyje: gamykla turėjo pirmarūšę techniką, bet nebuvo patyrimo. Ministerijoje patarė: važiuokit į Leningradą „Ekonomazerio“ gamyklą, pas Ivaną Petrovičių Kartaševą.

Naudinga kelionė

Balaičio kelionė pas Kartaševą pasirodė labai naudinga. Jaunasis lietuvis inžinierius daug ko pasimokė iš Ivano Petrovičiaus.

... Lietuvos gamyklų ir fabriku produkcija įvairi: laivai ir turbinos, elektros motorai ir metalo piauamosios staklės, tikslus matuojamieji prietaisai ir durpių kombainai, dviračiai ir žemės ūkio mašinos, gera avalynė ir gražūs vilnoniai bei šilkiniai audiniai. . . Visko nesuminėsi: vien tik 1946—1950 metų laikotarpiu Lietuvoje buvo paleista į darbą daugiau kaip du tūkstančiai pramonės įmonių.

Kulia naujo derliaus javus

VARNIAI. — K. Požėlos vardo, „Zemaičių žemės“, „Virvytės“, „Kuršių“ ir M. Melnikaitės vardo kolūkiai pirmieji rajone baigė kirsti rugius. Dabar čia sparčiai kulia naujo derliaus javai.

Didelę pagalbą kulant derlių kolūkiečiams suteikia Varnių MTS mechanizatoriai, ypač kuliamosios mašinos Butkus.

Priešakiniai MTS kuliamųjų mašinistai Razbadauskas ir Narbutas, dirbantieji M. Melnikaitės vardo ir „Zemaičių žemės“ kolūkiuose, lenktyniaudami, įsipareigojo per sezoną prikulti po 140-160 tonų grūdų. E.

Komunistai apie Afriką

Francūzijos Komunistų partija išleido pareiškimą, kad jokio susitarimo negalima pasiekti Maroke ir Alžyre, kol nesitariama su tikrais tų šalių žmonių atstovais. Komunistų pareiškime, kuris telpa savaitraštyje „France Nouvelle“ („Naujoji Francija“) sakoma, kad derybos su sultanu Arafa, su Makarešo Paša arba kitais feodalų atstovais, bereikšmiai, nes francūzai tokiu būdu derasi su savo pakalikais, klapčiukais.

Derybos bus tikros, kuomet francūzai pradės derėtis su Istiklal (Nepriklausomybės) partijos atstovais. Tai ta partija ir kelios kitos grupės, tarp jų ir komunistai, vadovauja nacionalistiniam išsilaisvinimo judėjimui.

KKK stengiasi atgyti

Conway miestelyje South Carolinoje prie degančio kryžiaus įvyko Ku Klux Klano sąskrydis, kuriame dalyvavo apie 1,500 maskuotų tos rasistiniai-terroristinės organizacijos narių. KKK „Didysis Wizardas“ L. K. Edwards pasakė kalbą, kurioje jis išpėjo, kad KKK Pietuose ir visoje šalyje bendrai stiprins veikimą.

Jis sakė, kad dabar, kuomet Aukščiausia teismas nutarė panaikinti rasinę segregaciją mokyklose, KKK turi „naują dirvą veikimui“ — neprileist, kad teismo nutarimas būtų praveistas gyvenime, kad vaikai nelankytų mokyklas bendrai.

Edwards sakė, kad KKK dabar „iš tikro atgyja“. Georgijoje ir Texase organizavimas eina visu smarkumu. North Carolinoje gubernatorius ir vietinė valdžia stato kliūtis, bet jos bus nugalėtos, sakė jis.

Apžiūri kaip galvijus

Johanesburge ir kituose Pietų Afrikos miestuose prasidėjo visų gyventojų registravimas pagal rases. Kiekvienas gyventojas gaus kortelę, kuri nusakys, kas jis toks: baltas, juodas arba mulatas (mulatai Afrikoje vadinami „colored“, o negrai „natives.“ Mulatais skaitomi tie, kurie turi „maišyto“ negrų-baltų kraujo.)

Daugelis žmonių, kurie iki šiol buvo skaitomi mulatais, dabar klasifikuojami negrais. Kiekvienas žmogus praeina tam tikrą fizinį egzaminą, kur jis, panašiai kaip nustatant galvijo veislę, apžiūrimas, apčiupinėjamas. Tyrinėtojai visų pirma apžiūri žmogaus profilį. Nežiūrint, kokia šviesiai kavinė nebūtų mulato odos spalva, jis klasifikuojamas negru, jeigu atrodo, kad jo kaukuolė panaši į negro. Taipgi plaukai lošia svarbią rolę — jeigu jie tankiai garbiniuoti, mulatas paskaitomas negru. . .

Žinamasis Pietų Afrikos rašytojas Patton (baltaveidis) senesniai rašė:

„Mūsų rasistinė valdžia priėjo prie to, kad egzaminuoja žmones kaip galvijus. Kokia gėda! Nejaugi tie egzaminatoriai nieko nežino apie žmogaus sielą? Kokią rolę lošia kaukuolė arba plaukai? Ar nežino tie atsiliekėliai, kad bet kokia žmogaus kaukuolėje gali rasti išmintingį smegenys, net genijus, kad bet kokiame kūne gali plakti plati žmogiška širdis? Bet aš abejoju, ar malančiai supranta tokius dalykus. . .“

Dabartinės lietuvių kalbos žodynas

Kaip mūsų skaitytojai jau žino, Lietuvos sostinėje Vilniuje išleistas pirmas pilnas lietuvių kalbos žodynas. Tai didelio formato 990 puslapių knyga, kurios užvadimas yra "Dabartinės lietuvių kalbos žodynas." Ji per Valstybinę politinės ir mokslinės literatūros leidyklą išleido Lietuvos TSR Mokslų akademija ir Lietuvių kalbos ir literatūros institutas. Redakcinė kolegija susideda iš sekamų asmenų: prof. J. Balčikonis, prof. K. Korsakas, prof. B. A. Albinas, J. Kabelka, J. Kruopas (atsakomingas redaktorius), A. Lyberis ir K. Ulvydas.

Kad supažindinti mūsų skaitytojus su to pirmojo lietuviško plataus žodyno charakteriu, mes paduosime ištraukas iš pratarmės ir įvado, kurie telpa toje knygoje.

Įvade sakoma:

Iki šiol neturėjome nė vieno didesnio aiškinaamojo lietuvių kalbos žodyno, apimančio viso raidyno žodžius. Tokio žodyno paruošimo reikalas ypač iškilo tarybinės santvarkos metais, sparčiai vystantis lietuvių kultūrai, socialistinei savo turiniu ir nacionaliniai savo forma, augant tarybinės visuomenės kultūriniais poreikiams.

Bet, kokio masto yra tas žodynas? Pirmiausia reikia pasakyti, kad tai dar nepilnas, nepilygstantis tokiems pilniems žodynams, kaip Websterio plačiam žodynui anglų kalboje. Pratarmėje sakoma:

Šis žodynas skiriamas plačiam visuomeni. Jis apima plačiau vartojamus literatūrinės ir liaudies šnekamosios kalbos žodžius, išskyrus atskirose mokslo, meno, technikos ir kt. srityse sutinkamus specialius terminus bei šiaip žodžius. Iš atskirų specialių sričių buvo stengiamasi sudėti tik tuos terminus (lietuviškus ir tarptautinius), kurie užtikdami laikraščiu ar vidurinės mokyklos vadovėlių kalboje.

Kitaip sakant, žodyne nėra daugelio mokslo ir meno šakų bei kitų specialybių žodžių. Pavyzdžiui, medikas tame žodyne ras plačiau vartojamus medicinius terminus, tuos, kuriuos tenka sutikti mokyklų vadovėliuose arba spaudoje bei bendro mokslo knygoje, bet neris kiekvieno mediciniško termino, kuris randamas specifiniai mediciniškose knygoje. Taip panašiai dailininkas arba inžinierius neris kiekvieno savo šakos termino.

Taigi, žodynas yra pilnas dabartinės vartojamosios kalbos. Įvade sakoma:

Leidžiamasis lietuvių kalbos žodynas yra dabartinės lietuvių kalbos žodynas. Jis neturi tikslo apimti visą lietuvių kalbos lobį, visus raštose ir tarmėse vartotus ir vartojamus žodžius, o tik dabartinės lietuvių kalbos leksiką. Ruošiant žodyną, be raštų kalbos, plačiai naudotasi ir šnekamosios kalbos leksika ir frazeologija.

Kaip pranešama iš Lietuvos, ten jau darbuojamasi išleisti ir tikrai pilną lietuvių kalbos žodyną. Šiame randasi apie 45,000 žodžių. Didžiajame bus keleta kartų daugiau. Ten rasis visi specialybių terminai, ten rasis ir visi archaizmai ir tt. Be to, ten rasis, kaip tai randasi kiekviename kitų kalbų pilname žodyne, ir kiekvieno žodžio kilmės paaiškinimas. Pavyzdžiui, Websterio angliškame žodyne mes randame prie kiekvieno žodžio paaiškinimą apie jo kilmę, nurodymą, iš kokio seno anglo-saksiško, lotyniško, francūziško arba kitokio žodžio jis kilęs. Paduodami ir palyginimai su anų ir kitų kalbų žodžiais.

Toks lietuviškas žodynas, žinoma, bus milžiniško darbo vaisius. Nustatyti kiekvieno žodžio kilmę, būk tai senlietuvišką, slavų, suomišką, germanišką arba kitokią,

Galingai skamba daina laisvoje Lietuvoje

DAIŲ SVENTĖ VILNIUJE

VILNIUS. — Liepos 21 d., antroje dienos pusėje, didžiulės įvairiaspalviais tautiniais rūbais pasipuošusių Respublikinės dainų šventės dalyvių kolonos, vilniečiai patraukė į respublikinį "Spartako" stadioną. Niekada anksčiau šiame stadione nebuvo susirinkę tiek daug žmonių, kaip vakar. Mergėte mergėjo daininkų, o taip pat dainos mėgėjų užpildytos stadiono tribūnos ir aikštė. Dalyvių tarpe — svečiai iš Maskvos, iš broliškųjų tarybinių respublikų: Latvijos, Estijos, Ukrainos ir kitų.

Švelniai plakasi vėjuje Tarybų Sąjungos ir šešiolikos broliškųjų respublikų valstybinės vėliavos. Stadione puošia Lenino ir Stalino portretai, sąjunginių respublikų herbai. Nacionalinę ornamentiką apipavidalintas užrašas skelbia, kad šiandien — Tarybų Lietuvos penkioliktosios metinės. 19 val. vakaro. Į tribūną pakyla LTSR Ministrų Tarybos pirmininko pavaduotojas K. Preikšas. LKP CK ir LTSR Ministrų Tarybos vadu jis karštai sveikina šventės dalyvius ir atidaro šventę.

Prasideda jubiliejinė Respublikinė dainų šventė. Į dirginto tribūną pakyla TSRS liaudies artistas, Staliniškos premijos laureatas J. Švedas. Jungtinis mišrus ir vaikų chorai orkestrui pritariant atlieka TSRS ir LTSR valstybinius himnus. Galingai veržiasi didinga melodija ir žodžiai iš dešimčių tūkstančių krūtinų.

Daugiau kaip 3,500 pionierių ir moksleivių dalyvauja dainų šventėje. Štai, jie atlieka "Jaunųjų pionierių dainą" (A. Liepino muz., S. Michalkovo žodž.), lietuvių liaudies dainą "Naujienos" ir kitas. Darniai skamba linksmų ir laimingų vaikų balsai.

Aplodimentais darbo žmonės palydi vaikų choro atliktas dainas "Kolūkiu laukuose" ir "Prie lauzo."

Klausytojai karštai sutiko vyrų choro pasirodymą, kurio metu J. Dautartui diriguojant buvo atliktos penkios dainos. Pasisekimo susilaukė lietuvių liaudies daina "Čiuoto," ukrainiečių liaudies daina "Dniepras gaudžia, ūžia" ir "Karių daina." Daugiatūkstantinis vyrų choras nuotaikingai taip pat išpildė dainas "Kalvėje" ir "Pabaigtuvių dainą."

Dirigento tribūnoje pasirodo LTSR nusipelnęs meno veikėjas A. Gimžauskas. Savo programą pradeda jung-

tinis mišrus choras. Jame — apie 25 tūkstančiai choristų. Pirmą kartą mūsų respublikoje susirinko toks gausus choras. Tai ryškus lietuvių liaudies kultūros suklestėjimo pavyzdys. Jis kalba apie tai, kad dar niekad iki šiol pas mus nebuvo taip aukštai išvystyta meninė saviveikla, dar niekad joje nedalyvavo tiek darbininkų, kolūkiečių, tarnautojų, studentų ir moksleivių. Per paskutinius penkerius metus saviveiklininkų skaičius padidėjęs penkis kartus dabar siekia 150,000 žmonių.

Mišraus choro programos I-oje dalyje — dauguma lietuvių liaudies dainų. Ties patys žodžiai, tos pačios melodijos kas vakaras skamba po kolūkinius laukus. Jas dainuoja darbo ir poilsio metu kolūkiečiai ir kolūkietės. Kai kurios iš tų dainų buvo dainuojamos jau seniai, dar tada, kai lietuvių liaudis kentė vargus ir skurdą, kada ji savo krauju ir prakaitu turėjo išlaikyti veltėdžius buožes ir kapitalistus. Liūdnei skambėjo tada kaimuose ir sodžiuose. Visai kas kita dabar. Daina kolūkiečiai išreiškia savo darbo ir gyvenimo džiaugsmą. Kolūkiniuose choruose dalyvauja tūkstančiai gamybos pirmūnų.

Gražiai skamba mišraus choro atliekamos dainos "Oi, žiba žiburėlis," "Paleisk, tėveli, lankon žirgelį," "Ar aš ne vyšnelė," "Už nemylimo bernelio." Gerai pažįstamos melodijos. Bet kaip jautriai jos nutiekia klausytojus.

Mišraus choro programos I-ma dalis užbaigiama "Tarybinio jaunimo maršu."

Į aikštę darniomis gretomis išeina tautiniais drabužiais apsirengę jungtinio lietuvių liaudies instrumentų orkestro dalyviai. Išsirikuoja kanklininkai, trimitininkai, skudatininkai.

Lietuvių liaudis sukūrė ir tobulino amžių bėgyje daug ir įvairių savo muzikos instrumentų. Bet pirmą kartą lietuvių liaudies instrumentai ir muzika susilaukė reikiamo dėmesio tik tarybinės santvarkos metais, kai susikūrė LTSR Valstybinis Dainų ir šokių liaudies ansamblis, o jo pavyzdžiu išaugo nauji šios rūšies kolektyvai — šiaulių rajono "Raudonosios vėliavos" kolūkiu, Sedos rajono "Lenino keliu" kolūkiu, Vilniaus Valstybinio Vinco Kapuskos vardo universiteto, Kauno Valstybinio Politechnikos instituto, Vilniaus Valstybinio

Pedagoginio instituto, Šiaulių miesto Kultūros namų ir kit. Daug puikių grojimo liaudies instrumentais meistrų yra Lietuvos kaime ir mieste, o dabar geriausieji jų atstovai savo meistriškumą demonstruoja dainų šventėje.

Diriguojant artistui E. Pilypačiui, orkestras atlieka žaismingą, optimistinę, surykliu nacionaliniu koloritu sukurta J. Gaižausko "Rapsodiją," kurios pagrindinę temą sudaro motyvas populiarios žemaičių liaudies dainos "Stokant akmenėlio, sėski ant žirgelio." "Rapsodija" pakiliai pasakoja apie laisvos tarybinės lietuvių liaudies gyvenimą, jos darbus, apie plėčiuosius kolūkių laukus. Su dideliu pasisekimu atliekamas E. Pilypačiui harmonizuotas ir lyry aranžuotas populiarusis liaudies šokis "Klumpakojis."

Po to — moterų choro programa. Iš tūkstančių krūtinų liejasi skambi laimingų ir laisvų Lietuvos moterų daina.

Moterų choras, diriguojamas A. Ilčiuko, pakiliai dainuoja dainą — "Tai gyvent pakilo mano kraštas" — apie pakilusią klestėti savo respubliką, apie jos didžią laimę. Darniai skamba populiariosios, melodingos lietuvių liaudies dainos — K. Čiurlionio harmonizuota "Oi lekia, lekia gulbių pulkelis" ir St. Šimkaus — "Ar aš tau, sese, nesakiau," kuriose išreiškiami lietuvių moterų jausmai ir nuotaikos sunkiais išnaudotojiškos santvarkos metais.

Choras nuoširdžiai atlieka populiarumą įgijusią graškėjų lenkų liaudies dainą "Gegutė," kurią harmonizavo kompoz. T. Sygetinskis.

Moterų choro atlikime nuotaikingai skamba daina "Geltieji lineliai."

Dirigento tribūnoje prof. B. Dvarionas. Programą atlieka didžiulis pučiamųjų orkestras. Orkestre — darbininkai, kolūkiečiai, inteligentai, kariai, moksleiviai ir kiti.

Atliekama siuita iš J. Jureliūno baletu "Ant marių kranto," į kurią įtraukti trys šokiai — "Šokis," "Valsas" ir "Polka." Siuita, kaip ir visas baletas, persunkta ryškiais lietuvių liaudies muzikos intonacijomis.

Audringos ovacijos palydi V. Žiliaus žaismingą, linksmą valsą "Linksmasis kolūkietis," sugrotą diriguojant pačiam jo autoriui.

Paskutinę vakar dienos programos dalį vėl atlieka jungtinis mišrusis choras, diriguojant K. Kaveckui.

Galingai aidi daina. Šitaip užtikrintai ir džiugiai dainuo-

(Tąsa 5-tam pusl.)

paduoti palyginimus, aiškinti tarminę arba bendrinę klasifikaciją ir tt. ima daug darbo ir studijų. Bet darbštieji Lietuvos kalbininkai, kurie gauna visokeriopą para-

mą iš valdžios, jau darbuojasi tokį žodyną sudaryti, ir jis turės daugiau negu vieną tomą. Tuo tarpu gautasis Dabartinės lietuvių kalbos žodynas mums, Amerikos lietuviams, brangi dovana — tikras gimtinės kalbos autoritetas.

MONTREAL, CANADA

Miestas statys koncertams salę
Montrealo miestas, pritariant provincijos valdiškiems pareigūnams, planuoja statyti koncertams salę. Salei vieta numatoma ant St. Catherine gatvės, tarp Ontario, Jeanne Mancey ir St. Urbain gatvių. Nors salės statymui galutinai planai dar neparuošti, bet manoma, kad šalia kitų kultūriniais veiksmams patalpų, auditorija bus 3,000 sėdynių ir su visais moderniais įrengimais. Jos pastatymas kainuos apie \$8,000,000. Dalį

Galingai skamba daina
laisvojoj Lietuvoj

(Tąsa iš 4-to puslapio)

ti gali tik laisva, laiminga, savo pačios likimą lemianti, turtinga ir galinga tauta. Tokia lietuvių tauta tapo Tarybų valdžios metais. Štai 54 žmonių choras atvyko iš stambios respublikos sunkiosios pramonės įmonės—“Pergalės” turbinų gamyklos. Gamyklos kolektyvas jubiliejine dainų šventę pasitiko puikiais gamybiniais laimėjimais.

Jausmingai, nuoširdžiai liejasi komp. J. Gruodžio harmonizuota kupina gilaus, liūdno susimąstymo lietuvių liaudies daina “Motute mano.” Temperamentingai, linksmai skamba tarybiniais metais sukurta ir V. Klovos harmonizuota lietuvių liaudies daina “Ar jūs žinot, mergužėlės.” Atliekama gyva, džiaugsminga daina “Pasakyk, mergele.”

Galingai, iš širdies skamba žinomoji daina — “Ant Nemuno kranto.” Iš 25,000 dainininkų krūtinų liejasi žodžiai apie laimingą lietuvių tautos gyvenimą tarybinėje santvarkoje, apie šviesią jos ateitį.

Kur Nemunas teka,
ten Partija vagą
I ateitį šviesią,
laimingą nuties.
Prie Nemuno kaime
Dainas apie laimę

Dainuoja lietuviai giliai iš širdies — šiais dainos žodžiais baigiasi pirmoji diena III-sios Respublikinės dainų šventės.

... Šventišką, džiugaujantį Vilnių apgaubė vėsi, žvaigždėta liepos naktis. Miesto gatves užtvindė nesibaigianti margaspalvė žmonių jūra. Tautiškais drabužiais apsirengę vaikinai ir merginos, šventiškai pasidabinę Vilniaus gyventojai ir svečiai ilgai dalinosi įspūdžiais. Ilgai nenurimo turtingai, šventiškai papuoštos gatvės.

... O aukštai, viršum senosios Gedimino pilies plevėsuoja ryškiai apšviesta Tarybų Lietuvos vėliava. Ryškiomis šviesomis žėri ant pilies išrašytos raidės:

“XV metų.”

piniginės atsakomybės pasiims pats miestas, kitą dalį — provincialė valdžia, o dar kitą dalį manoma sukelti iš visuomenės.

Tik 115 priėmė studijuoti mediciną

McGill universitetas šiais metais gavo, 1,500 prašymų priimti studentus į medicinos fakultetą. Tačiau tepriėmė tik 115 studentų pirmų metų studijavimui. Jų mokslo laikas prasidės rugsėjo mėn. 7 d.

Ne visi ir tie 115 Montrealo jaunuoliai, kurie norėtų McGill universitete siekti medicinos mokslą. Priimtieji studentai yra iš šešių (iš dešimties) Kanados provincijų, taipgi iš JAV — iš Naujosios Anglijos, New Yorko ir iš Kalifornijos; kiti iš British West Indijos, iš Ethiopijos ir iš Indijos. Iš tų laimingų studentų, kurie buvo priimti, yra 10 moterų.

\$4 už du saradinkų kenus

Vienas vyras paskambino durų skambutį ant 372 Boucher st. Mrs. J. Morel, kuri toji stuboj gyvena, atidarė duris. Vyras parodė moteriai ryšulį ir sakė, kad tai yra elektrinis skustuvas, kurį josios vyras laimėjęs ant loterijos. Bet už tai, jis sako, “turi būti užmokėta \$4 už patarnavimą.” Moteris užmokėjo. Jis nuskubėjo tolyn, o moteris su džiaugsmu atidarė ryšulį. Deja, vietoj skustuvo, ji atrado du kenu saradinkų.

Apsivedė

Rugpjūčio 20 d. sukūrė šeimyninį gyvenimą - apsivedė Charles C. Guzevičius su Eugenija Uršule Gurklyte. Po vedybinių apeigų, abiejų jaunųjų tėveliai didžiojo lenkų (Ville Emord) salėje iškėlė puikias vestuvių puotas, dalyvaujant virš 200 žmonių. Apart vietinių svečių, jaunųjų dėdė su šeima iš Bostono, taipgi iš Toronto svečių dalyvavo vestuvėse. Po vestuvių jaunavedžiai išvyko į Atlantic City praleisti medaus mėnesį.

Taipgi tą pačią dieną kita lietuvaitė, Bertha Juodelytė, ištėkėjo už Mr. Daniel Muzyka, kuriuo dviejų vestuvėse irgi gražus būrys svečių dalyvavo. Nepavyko sužinoti, kur ši jaunoji pora išvyko praleisti medaus mėnesį.

Gimė

Mr. ir Mrs. Vytautas Mikaliūnas susilaukė sveiko ir gražaus sūnelio. Motina ir naujagimis jaučiasi gerai.

Taipgi Mr. ir Mrs. Alexander Motūzas susilaukė sūnelio. Motina ir naujagimis taip pat jaučiasi gerai.

Serga

Verdunietis Mykolas Martusevičius nesijaučia gerai. Ligonis randasi namuose, tačiau gydytojas tiria jo ligą.

Mirė

Rugpjūčio 20 d. mirė Juozapas Navagonskis. Nors jau

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Geležinkelio pirmūnai

VILNIUS. — Plačiai išvystę socialistinį lenktyniavimą, gerai išnaudodami techniką ir mechanizmus, Lietuvos geležinkelininkai pasiekia naujas pergales spartindami liaudies ūkio krovinių pervažimo tempus.

Suvesti socialistinio lenktyniavimo rezultatai liepos mėnesį rodo, kad daugelis Lietuvos teritorijoje esančių geležinkelio įmonių ir ūkinių vienetų užėmė pirmąsias vietas Baltijos magistralėje. Pirmąją vietą iškovojo Radviliškio stoties kolektyvas. Jis su trumpino visų rūšių vagonų prastovėjimą ir sutaupė 468,822 rublius viršumplaninių lėšų. Pereinamąsias vėliavas iškovojo taip pat Panevėžio siaurosios važės garvežių depo, Vilniaus kelio distancijos, Šiaulių medžiaginio-techninio sandėlio, Vilniaus stoties rūmų ir eilė kitų kolektyvų.

K. Viliūnas

Apylinkės taryba derliaus nuėmimo laikotarpiu

MAŽEIKIAI. — Leckavos apylinkės teritorijoje esantis “šviesos keliu” kolūkis vienas pirmųjų rajone pradėjo vasarinių kultūrų piūtį ir linarūtę.

Sumanių kolūkiečių organizatorium nuimant derlių pasireiškė Leckavos apylinkės taryba, kuriai vadovauja J. Dovydasas. Dar prieš derliaus nuėmimą visi deputatai buvo priskirti prie laukininkystės brigadų. Deputatai Lucius ir Lukošinius laukininkystės brigadoje surengė pasikalbėjimą tema “Savalaikis derliaus nuėmimas — kolūkio tolesnio stiprėjimo laidas” ir kt. Deputatai žiulpienė ir Dovydasas leidžia brigadose kovos lapelius, kuriuose nušviečiami brigadų socialistinio lenktyniavimo rezultatai. Lapeliuose pažymimi darbo pirmūnai, kritikuojami atsiliekantieji kolūkiečiai.

Apylinkės tarybos deputatai rodo pavyzdį ir gamyboje. Ostrauskas ir Janušas, dirbdami kertamųjų vairuotojais, per dieną nukirsdavo po 6—6.5 hektaro rugių.

Koresp.

Bagdadas. — Irako religiniai vadai reikalauja iš valdžios nutraukti santykius su Francūzija, protestuojant prieš francūzų žvėrišką elgesį Šiaurės Afrikoje.

nejaunas buvo (mirė sulaukęs 81 metų amžiaus), bet iki paskutinųjų savo gyvenimo metų dar atrodė tvirtas žmogus. Visą laiką priklausė prie D. L. K. Vytauto Nepriugulmingo Klubu pašalpinės draugijos ir buvo šerinininkas.

Palaidotas Cote des Neiges kapinėse. J.

GALĖS GAUTI DVIGUBĄ ALGĄ

Kongreso praėjusioji sesija nutarė ir prezidentas Eisenhoweris pasirašė bilių, kuriuo einant atlikę militarišką tarnybą oficeriai galės imti dvigubą algą. Jie gali imti civilinius valdininkų darbus ir už juos gauti pilną algą tebegaudami pensiją.

Numatoma, kad tuo būdu daug civilinės tarnybos vietų užpildys kariškiais, militariuos įstaigas.

Berberai, apie kuriuos dabar daug rašoma spaudoje, yra vietiniai Šiaurės Afrikos gyventojai, kurie ten gyvena prieš arabams atvykus į dabartinį Maroką ir Alžyrą. Jais daugiausia apgyventa pietinė Maroko dalis. Kai kurie berberai dar yra klajokliai. Miestuose jų mažai yra.

BROCKTON-MONTELLO, MASS.

Metinis Dviejų Dienų

PIKNIKAS

Rengia Liuosybės Choras

Ivyks Sekmadienį ir Pirmadienį

Labor Day Šventėje Rugs. 4 ir 5 Sept.

LIET. TAUTIŠKO NAMO PARKE

Klauskite Winter St., ant Keswick Rd.

Pradžia 1-mą val. dieną

Pirmadienį, Sept. 5-tą, bus gera muzika
Sokiai nuo 4 val. popiet

Bus namie gaminti valgiai,
šilti ir šalti gėrimai

Rengimo Komisija

PHILADELPHIA, PA.

Operetiškas Koncertas

Rengia Aldiečiai ir Moterų Klubas

Ivyks Šeštadienį

Rugsėjo 24 Sept.

414 Green St., Philadelphia, Pa.

Pradžia 7:30 Val. Vakare — Įzanga \$1.00

PROGRAMAS

Scenos iš Operetės

“Jankių Milijonierius”

Vaidina ir dainuoja

AIDSIETYNŲ KVARTETAS

Felipa, jauna meksikietė, — Ona Stelmokaitė-Eicke
Pedro, jos tėvas — — — — — Jonas Grybas
Hepworth, Jankių milijonierius — T. Kaškiaučius
Jonė, jo sesuo — — — — — Mildred Stensler

DUETAS — El. Brazauskienė ir Aug. Iešmanta
SOLO — — — — — Augustinas Iešmanta
RINKTINĖS DAINOS — — — — — Aidsietynas
Taipgi dalyvaus — — — — — vietiniai talentai
Akompanistas — — — — — Frank Balevičius
Sirdingai kviečiame visus atsilankyti, išgirsti
ir pamatyti šią nepaprastai gražią programą.

Rengėjai

SENASIS DĒSNYS

VIENYBĒJE GALYBĒ yra labai senas ir dažnai kartojamas dėsny, bet jis niekad nenustoja savo teisingumo. Paimekime kad ir Harvesterio darbininkus Chicagoje ir kituose ūkinių padargų fabriku centruose.

1952-rais metais jie buvo išėję į streiką. Bet, būdami susikalde į CIO-UAW ir FE-UE, jie streiką pralaimėjo. Dabar didžioji dauguma Harvesterio darbininkų susiliejo į vieningą UAW. Ir štai dabar ten vėl vyksta streikas, vieningesnis, negu bile kuomet tos pramonės istorijoje, su masiniais pikietais, su aukštai pakilusia nuotaika, su viltimi laimėti.

Senas dėsny, dėsny apie vienybę, niekad nepasensta.

Reikalas akstino draugauti

Kapitono John Greene komanduojamas Amerikos laivas Empress of China pasiekė Canton 1784 metų rugp. 30-tą. Jo kelionė iš New Yorko aplink Cape of Good Hope užtruko 6 mėnesius.

Kapitono Greene parvežtoji arbata, šilkai paakstino Philadelphijos, Bostono ir Providence pirklius pritaikyti laivus prekybai su Kinija. Amerikos biznieriems reikėjo prekyviečių, nes po Revoliucinio karo Anglija uždraudė iš Jungtinių Valstybių į Vakarų Indijas įvežti mėsą, žuvį ir pieno produktus, taipgi uždarė uostus visiems kitiems prekybiniams laivams apart britiškų. Kapitono Greene kelionė atidarė naują galimybę prekiauti su Rytai.

Prekyba su Kinija suklestėjo 1785 m. Nežiūrint ilgų ir pavojingų kelionių, prekybininkai daug pelnė. Ten veždavo sidabrą, kailius, mašineriją ir tūlus farmų produktus. Iš ten parsiveždavo arbata, porcelinas ir enameliuotus indus, šilkus, teakwood, rankdarbius, karpetus, prieskonius.

Common Council

Kinijos valdžia paskelbė, kad Sinkiangas bus autonominė Kinijos dalis, panašiai kaip Tibetas. Sinkiangas seniau buvo žinomas kaip "Kinietiškas Turkestanas."

POLITIŠKAI KALBANT

Piliėtis: Nebalsuočiau už tave, net jeigu tu būtumei pats šventasis Petras.

Politikierius: Jeigu būčiau šventuoju Petru, mano prieteliau, tu negyventum mano distrikte.

Maskvoje pasibaigė Drezdeno muziejaus meno paroda. Karo metu tie paveiksai, brangūs viduramžių ir renesanso palikimai, buvo tarybinės armijos rasti požeminiame urve Vokietijoje. Jie buvo išvežti Maskvon.

Dabar, prieš sugrąžinus juos Drezdenan, jie buvo išstatyti Maskvoje. Kaip praneša užsienio korespondentai, jų apilankė net milijonas ir 200,000 žmonių. Tai yra bent 4 kartus daugiau žmonių, negu apilankė kokią nors meno parodą paskutinių 10 metų bėgyje Londone, Paryžiuje, Romoje arba New Yorke.

Indonezija turi apie 70 milijonų gyventojų, kurių 70 proc. gyvena Javos saloje, kurioje randasi ir sostinė Jakarta, bet teritorijos atžvilgiu Java sudaro tik mažą dalį Indonezijos salyno, kuris turi 2,000 salų.

Iš Amerikos ištremtas Škotijon kairietis John Williamson dabar iš Britanijos siunčia korespondencijas "Daily Worker'ui."

Brockton-Montello, Mass.

Rugpiūčio 19-20 dd. siaužtes viesulas (Diana) ir lietus čia pridarė daug nuostolių, bet žmonių nežuvo. Lietuviais apgyventoj vietoj, kaip Ames Street, tarp N. Montello ir Intervale Streets, niekas negalėjo praeiti nei pravažiuoti. Sklepai buvo pilni vandens. Lietuviu biznizai daug nukentėjo: 108 Ames St. M. Sklut, Howard ir dešimtukinis storas; Samuolio Meat Market, Miškinis drugėtoris buvo apsemti vandeni. Daug nuostolių pridarė taip pat ir klubams. Miestui padaryta daug nuostolių. Na, o Lietuviu Tautiškam Namui ir Parkui visai mažai padarė iškados šis viesulas.

Pas mus mirę lietuviai

Ilgametis Laisvės skaitytojas, Peter Beržinis, 64 metų amžiaus, mirė savo namuose rugp. 11 d. Velionis ilgai sirgo, sirgdamas daug kentėjo. Palaidotas Blue Hill kapinėse, Braintree, Mass. Paliko liūdesy savo mylimą žmoną, Sophie (Beleckas) Beržinis, dukterį Sophie Knight, gyvenančią Laconia, N. H.; tris sūnus, Peter, Quincy, Mass., George ir Robert, Brockton, Mass., ir aštuonis anūkus.

Josephine Šatkus jau seniai nesijautė gerai. Netikėtai mirė savo namuose rugpiūčio 14 d. Palaidota Calvary kapinėse, Brockton, Mass. Paliko liūdesy savo mylimą vyrą, Walter Šatkus, dvi dukteris—Stephanie Gross, Brockton, Mass., Miss Josephine Šatkus, New York City, sūnų Alphine Šatkus, Atlantic City, N. J., keturis anūkus. Velionė priklausė prie Biručių ir Vienybės pašalp. draugysčių.

G. Shimaitis

New Jersey Naujienos

New Jersey ir apylinkės LDS nariams ir mūsų pritarėjams 10-tą dieną rugsėjo šeštadienis bus svarbi diena. Tą dieną, 7-tą val. vakare, Klubo patalpose mes susirinkę pagerbsime vieną iš senosios kartos čia gimusių, bet glaudžiai susirišusių su progresyviu judėjimu ir jame veikiančią nuo jaunų dienų B. Makutėniene.

B. Makutėnienė yra kelinti metai LDS 33-čios kuopos sekretorė ir LDS Apskrities komiteto narė. Mes ją matome dalyvaujančią ir dirbančią kiekviename parengime. Tad būkime visi Klubo patalpose, 408 Court St., Elizabethport, N. J., 7-tą valandą vakare. Bus meninė programos dalis, bus rodomi jubiliejinės vakarienės judžiai, ir tie, kurie dalyvavote minimaj vakarienėj, matysite save judamose paveikluose.

Šiomis dienomis apilankiau Juozą Kačergių Jersey City. Juozas protiniai gerai nusiteikęs, bet jo sveikata žymiai

pablogėjusi. Jisai pasakė: "Žinau ir jaučiu, kad mano gyvenimo dienos neilgos, bet mirti nebijau, ir išreikškite padėką visiems tiems, kurie mane apilankė asmeniškai bei laiškais ir atvirutėmis. Sveikata neleidžia man asmeniškai kiekvienam padėkoti."

Mano prieteliui iš Bayonnės nepatinka žinios, kurias paduo du iš jų miesto. Tačiau jis negali pasakyti, kad jos neteisingos. Kiekvienas mano žodis iš jūsų miesto ar apylinkės paremtas faktais, ir norėčiau priminti tik vieną pastabą rašytojui: jūs nesimate niekur, jokiam parengime ir nei jokioje konferencijoje, kurioje gvildenami klausimai, kaip palaikyti progresyvių lietuvių judėjimą New Jersey valstijoje. Organizacijos kaip klerikalų, taip ir progresyvių silpnos, išskiriant parapiją.

Ir liūdna priminti, kad gera progresyvių lietuvių judėjime dalyvė Muzikevičiaus žmona liepos mėnesį mirė. Prieš mirtį sunkiai sirgo, buvo ligoninėje, ir tai buvo mano pažymėta, ir nemanau, kad tuomi nusikaltau savo geram draugui Muzikevičiui.

Piliėtis

Toronto, Canada

Mirė Ona Minotienė

Rugpiūčio mėn. vidury Toronte mirė pažangi moteris, Ona Minotienė, sulaukusi 59 metų amžiaus. Kanadiškis Liaudiesias Blsas apie velionę šitaip rašo:

Ona Minotienė (Aksenavičūtė), kilusi iš Dotnuvos valsčiaus, Valučių kaimo. Į Kanadą atvyko apie 1928 metus. Ilgą laiką su vyru ir šeima gyveno Montreale. Tik pastaraisiais metais persikėlė į Torontą.

Paskutinis Onos Minotienės gyvenimo dešimtmetis buvo didžių kančių dešimtmetis, nors ir anksčiau, krizio metu, teko pavargti su mažais vaikais. Sunkiausias jos kančios buvo karo pasekmės.

Minotai turėjo dvi dukteris ir sūnų. Karas pareikalavo iš jų vienintelio sūnaus. Ir štai, kada buvo gauta žinia apie jos sūnaus Mykolo žuvimą, Ona Minotienė staigiai pradėjo sunkiai sirgti, pergyventi priepuolius. Ji buvo taip sukręsta tos baisesios žinios, kad jų sūnus Mykolas žuvo laike orinių operacijų (buvo orlaivininkas), kad negalėjo pakelti. Ir juo toliau, tuo sunkiau darėsi. Teko turėti galvoje operaciją, bet ji nebeišgelbėjo. Pastaruoju laiku buvo pusiau paralyžuota, neberegėjo.

Ona Minotienė buvo labai gera motina, išaugino gražią šeimą, taipgi buvo laisva, susipratusi. Už tai buvo palaidota laisvai. Išlydint į ka-

pines Zigmas Janauskas pasakė kalbą, trumpai nušviedamas velionės gyvenimą, o J. Yla pasakė paskutinio atsisveikinimo žodį prie kapa. Laidotuvėse dalyvavo gražūs būrys artimųjų ir draugų. Jų tarpė buvo jos pusseserė Malinauskienė su šeima iš Jungtinių Valstijų.

O. Minotienės mirtis primena mums, kad ji nebuvo vienintelė tokia karo auka. Daug motinų pergyveno ir dar pergyvena tokias nelaimes, užtrauktas karo. Gerbdami motinas, turėtume dar tvirtiau kovoti už taiką. J. Y.

Chicago, Ill.

Atsisako rašytis po Broyles priesaika

Apie devyni valstijos darbininkai Chicagos srityje griežtai atsisakė pasirašyti po Broyles "lojalumo" priesaika. Nekurie iš jų neteko darbo. Vienas pasirašė, bet kartu protestavo ir žada rudenį rezignuoti. Viena moteris (mokytoja) sako nesirašysianti, kiti du darbininkai sako pasirašys, tik su protestu.

American Friends Service Committee Chicagos skyrius, pranešdamas apie šiuos įvykius, sako, kad iš to komiteto centralinės raštinės Philadelphijoje praneša, kad komitetas skiria tam tikrą fondą, iš kurio bus šelpiami visi, kuriems teko nukentėti dėl Broyles biliaus, atsisakant pasirašyti po priesaika.

Broyles bilius, priimtas šiais metais ir pasirašytas gubernatoriaus Stratton, verčia visus samdomuosius darbininkus, taipgi ir mokytojus, prisiekti, jog nėra nariai komunistų partijos arba kitos kurios organizacijos, kuri yra prokuroro subversyvių sąrašė.

Iš Philadelphijos, Lewis Hoskins, kveikerių komiteto (virš minėtos organizacijos) sekretorius sako, kad fondas skirtas gelbėti Broyles biliaus aukas yra dalis \$150,000, skirtų iš Fordo fondacijos dviejų metų veiklai už sąžinės laisvę. To fondo prezidentas yra Robert M. Hutchins, buvęs Chicagos universiteto patarėjas. 1953 metais Fordo fondacija paskyrė \$15,000,000 kovai prieš sąžinės ir minties laisvės varžymą.

Prieš Boyles bilijų veikliausiai išsivystys platesnė kova, ypač kada daugelis neteks darbų atsisakę paminti sąžinės laisvę.

KAUNAS. — Rankinių žaidimų aikštynas statomas Kauno mieste, šalia KKI rūmų. Čia bus įrengtos dvi krepšinio ir dvi tinklinio aikštelės. Aplinkui aikštelės statomos tribūnos. Jose galės tilpti 5,000 žiūrovų. B. Zakas

SVARBIOŠ KNYGOS

Dabar Parduodamos Nužemintom Kainom

Kas Skaito ir Rašo

Duonos Neprašo

Amerikos Demokratijos Steigėjai

Joje rasite Jungtinių Valstijų Konstituciją su svarbiaisiais pataisymais. Atvaizdos žymiausių kovotojų už nepriklausomybę. Puslapių 320, kaina \$2.00. DABAR TIK \$1.50.

Lietuvių Tautos Atbudimo Pionieriai

Trumpos biografijos žymiausių Lietuvos patriotų. Parašė Dr. A. Petrika, puslapių 320, kaina \$1.50. DABAR TIK \$1.

Popiežiai ir Lietuvių Tauta

Tai rinkinys faktų, kuriuos privalo žinoti kiekvienas lietuvis. Parašė Prof. Pakarklis, puslapių 320, kaina \$1.50, DABAR TIK \$1.00.

Prisikėlusį Lietuvą

Parašė Antanas Bimba, kaip po karo aplankė Lietuvą, puslapių 224, kaina \$1.00, DABAR TIK 75c.

Žmogus ir Mašina

Puikus rinkinys faktų apie išradimus, su įdomiais paveikslais, sutaisė Dr. J. J. Kaškiaučius. Puslapių 240, kaina \$1.50, DABAR TIK \$1.00.

POEZIJA

Prošvaistės

Jono Kaškaičio—Dr. J. J. Kaškiaučiaus jaudinanti poezija ir trumpa autoriaus biografija. 256 puslapių, kaina \$1.00, DABAR TIK 75c.

Usnynė

Teofiliaus Tilvyčio gražiausia kūryba, sielą žavėjanti poema, puslapių 160, kaina \$1.50, DABAR TIK 75c.

Pavasario Godos

Stasio Jasilionio gražiausių eilių rinkinys, puslapių 256, kaina \$1.00, DABAR TIK 75c.

APYSAKOS

Kelias į Laime

Tik skaitydamas ją sužinosi kaip įspūdinga, kai nekartą giliai atsidusdamas nubrauksi ašaras nuo savo blakstienų. Parašė Rojus Mizara, puslapių 368, kaina \$1.50, DABAR TIK \$1.00.

Ūkanos

Jauno lietuvių pastangos atsiekti profesijos, ekonominiai trūkumai, aštrus šeimyninis gyvenimas, politinės intrigos ir įvairios kitos bėdos ir vargai. Parašė Mikas Rasoda, pusl. 342, kaina \$1.50, DABAR TIK \$1.00.

Šliuptarniai

Dr. Jono Šliupo gyvenimas, jo darbai dėl lietuvių ir kovos už laisvamanybę. Puslapių 650, kaina \$5.00, DABAR TIK \$4.00.

KNYGOS APIE SVEIKATĄ

Sveikatos Šaltinis

Daug naudingų patarimų apie sveikatą, nurodymai kaip gelbėtis pavojingus kokioms paprastoms ligoms, kaip jas pažinti ir būdai jų pašalinimui. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius, pusl. 352. Kaina \$2.50 (nėra nuolaidos).

Kaip Būti Jaunam Net ir Senatvėje

Patarimai senyviems žmonėms kaip užsilaikyti, kuomi maitintis, kad būtų sveiku ir gyventi ilgą amžių. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius, puslapių 62, kaina 50c (nėra nuolaidos).

Pirmoji Pagalba Ligoje ir Nelaimėje

Nurodymai kaip gelbėti susižeidus, apslobus, staigiai viduriais apsirgus nėsant galimybės greit gauti daktaro pagalbą. Paduodama daug receptų. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius, pusl. 128, kaina \$1.00, DABAR TIK 60c.

Visos aukščiau suminėtos knygos gaunamos Laisvės knygyne. Kartu su užsakymais prašome prisiųsti ir pinigus.

Gaunamos Laisvės Knygyne

110-12 Atlantic Ave.

Richmond Hill, N. Y.

New Yorko ir apylinkės žinios

Aplink mus ir kitur

New Yorko miestas nutarė uždaryti Parker ligoninę limpamosioms ligoms, kuri randasi 15-toje gatvėje prie East upės. Priežastis: ta ligoninė, skiriama pirmoje eilėje džiovininkams, darosi nereikalinga. Ji turi 443 lovas džiovininkams, bet tik apie pusę jų užimta. Tad, ligoninė bus uždaryta, o ligoniai pasiūsti į kitas ligonines ir sanatorijas.

Vienerių metų bėgyje New Yorkas uždarė keturias džiovininkų ligonines. Medikai sako, kad tai ženklas didelio laimėjimo, kuris buvo pasieltas prieš kadaise buvusią pavojingiausią ligą, džiova.

Šio miesto ir valstijos sveikatos pareigūnai jau apskaičiavo, kaip Salko skiepai prieš polio prisidėjo prie šios ligos sulaukymo. New Yorko valstijoje 519,000 vaikų buvo įskiepyti. Iš jų 15 apsirgo paralyžium, 367,000 to paties amžiaus (6 ir 7 m.) vaikų nebuvo skiepyti, ir iš jų 26 apsirgo.

Tad, medikai tvirtina, kad Salko skiepai efektingi, nors nepilnai.

Antradienio vakare New Yorko televizijos stoties programoje 12 metų negraitė Gloria Lockerman iš Baltimore turėjo nuspręsti, ar pasitenkinti \$16,000, kuriuos laimėjo už gerą "spelinimą," arba siekti dvigubai tiek. Jeigu ji nebūtų teisingai atsakiusi į klausimus, ji būtų praradusi \$16,000, gavusi tik \$4,000.

Savo senutės patariama, Gloria nusprendė daugiau nerizikuoti, imti \$16,000. \$15,000 buvo padėta bankan kaip fondas jos apšvietai, o \$500 ji gavo vietoje—"žaislams, saldainiams ir ledams pirkti"...

Į New Yorko uostą antradienį atplaukė laivas "Gen. W. C. Langfitt," kuris atvežė 1,210 imigrantų. Jų tarpe radosi ir grupė lietuvių, bet daugiau buvo iš Lietuvos kilusių vokiečių, kaip bendrai vokiečių, taip vadinamų "Volksdeutsche," kurie prieš karą gyveno Silezijoje, Sudetuose, Rumunijoje, Jugoslavijoje, Pabaltyje. Atvykėlių tarpe daugiausia buvo girdėta vokiškai kalbant. 816 jų paskutiniu laiku gyveno Vokietijoje, 379 Austrijoje, likusieji kituose kraštuose.

Visi šio miesto laikraščiai pripažįsta, kad Connecticuto gubernatorius Ribicoff daugiausia pasidaravo, kad padėti nuo potvynio nukentėjusiems žmonėms — daugiau negu kiti gubernatoriai.

"Daily News" skiltyse vienas skaitytojas rašo:

"Matydamas, ką Abraham Ribicoff padarė uragano nukentėjusiems, aš manau, kad jis turėtų kandiduoti į prezidentus. Gal munis reikia kito Abe Baltajame name. Jis žydas, aš airis, jis demokratas, aš republikonas, bet už jį balsuočiau."

Požeminių traukinių (subvių) stotyse dabar iškabinti nurodymai, kuomet kuris traukinys atvyksta stotin. Bet keleiviai skundžiasi, kad spausdintas planas sako vieną, o traukiniai daro kitą. Be to, tas planas labai kompliktuotas, skirtingos valandos skirtingoms dienoms, taip, kad sunku jame susigaudyti.

Išmetė 6 mokytojus, kurie atsisakė skusti draugus

New Yorko Apšvietos taryba (Board of Education) įsakė mokyklų viršininkui W. Jensenui atleisti iš tarnybos šešius mokytojus. Visi šeši prisipažino, kad jie kadaise buvo Komunistų partijos nariai. Apšvietos taryba yra įsitikinusi, kad jie dabar ne komunistai ir buvo pasirengusi juos palaikyti mokyklų sistemoje.

Bet tiems mokytojams buvo statytas vienas reikalavimas: jie turi išduoti visus mokytojus, su kuriais bet kada kartu veikė kairiajame judėjime. Kovo

17 dieną Apšvietos taryba priėmė nutarimą, kad mokytojas gali būti pašalintas iš tarnybos, jeigu jis atsisako skusti kitus. Dabar tas pravedama gyvenime.

Išmestųjų mokytojų vardai nebuvo paskelbti, bet skelbiama, kad jie pareiškė, jog netaps skundikais, nes tai neetiška ir nežmoniška.

New Yorko mokytojų kamantinėjimas dėl politinių įsitikinimų prasidėjo 1951-mais metais. Nuo to laiko iš mokyklų išmesta arba priversta pasitraukti 243 mokytojai ir mokyklų raštininkai.

Suktingasis kontraktorius turės atsisėst "saltojon"

Queens apskrities teisėjas A. J. Hoffman nutiesė nuo 8 su puse metų iki 17 metų kontraktorių V. Clemente. Clemente buvo apsiėmęs nutiesti Queens apskrityje kanalizacijos vamzdžius. Jis darbą atliko, bet miestą apgavo: nutiesė permažus ir silpnus vam-

džius, kurie paskui turėjo būti išrauti ir taisyti, nauji dėti.

Teismas iškėlė, kad Clemente puikiai žinojo, kad jo firma atlieka darbą netinkamai, bet tikėjosi, kad jis nenukentės, o pelno sušizartys daug.

Forest Hills teniso stadione vyksta pasaulinės to sporto rungtynės. Stipriausiomis rinktinėmis skaitomi amerikiečiai ir australiečiai. Anie jau sumušė amerikiečius 5 prieš nulį ir laimėjo taip vadinamą Davis cup.

Koks tai vagišius pavogė iš Special Sessions teismo kambarių Ringelio švarką, tuo tarpu, kai teisėjas, savo juodame apsiauste, teisė vagį.

Brooklyne Laisvės koncertas bus lapkričio 13 d.

PRANEŠIMAI

BROOKLYN, N. Y.

LDS 1 kp. susirinkimas įvyks antradienį, rugsėjo 6 d., 7:30 v. vak., Liet. Pilečių Klubu salėje, 280 Union Ave. Visi nariai kviečiami dalyvauti. Kurių duoklės nemokėtos, malonėkite ateiti ir užsimokėti. Valdyba.

(170-172)

SO. BOSTON, MASS.

Liaudies Choro vyrai, malonėkite ateiti į pamokas, kurios įvyks 2 d. rugsėjo, 8 v. v., Pilečių Kl. kambariuose, 318 W. Broadway. Per Labor Day reikės dainuoti Montello piknike, tai turime pasiruošti.

J. Gustaitis (170-171)

BROCKTON-MONTELLO, MASS.

Metinis piknikas, per dvj dienas: Labor Day Šventėje, rugsėjo (Sept.) 4 ir 5, Lietuvių Tautiško Namo Parke, Winter St. ir Keswick Rd., rengia Luosybės Choras. Pradžia 1-mą val. dieną. Rengimo Komisija (169-171)

RICHMOND HILL, N. Y.

LDS 13 kp. susirinkimas įvyks rugsėjo (Sept.) 1 d., 8 val. vakare, Liberty Auditorijoje, 110-06 Atlantic Ave. Visi nariai dalyvaukite susirinkime ir pasimokėkite duokles, nes rugpiūčio (Aug.) mėnesį neturėjome susirinkimo, tad nepamirškite užsimokėti duokles. Kom. (169-170)

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Geras Patyres Barberis

MATTHEW A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
Market 2-5172

8 pusl. Laisvė (Liberty Ketvirt., rugsėjo (Sept.) 1, 1955

HELP WANTED—FEMALE

REIKALINGOS MERGINOS PAKUOTI SUPAUSTYTO BACŲ
WHITE PACKING CO., Inc.
349 Reid Ave., Brooklyn, N. Y.
(168-172)

Reikalingos Operatorės. Patyros. Prie sijonų. Gera alga. Darbas. Unija.

THRIFTY SPORTSWEAR CO.
132 W. 36th St., N.Y.C., 4-tos lubos
(170-170)

HELP WANTED MALE

Foreman. Steel Partition Work. Nuolatinis darbas, puiki alga geram vyrai.
KNICKERBOCKER STEEL PARTITION CO.
91 Lorimer St., Brooklyn
EV. 7-7466
(169-170)

Fitter. Didelei geležies šapai (N. J.) Turi būt patyres prie laiptų darbo ir fire escapes. Nuolat, gera alga. Moderninė šapa. Visos dartininkams apdraudos. Saukite Elizabeth 4-2000. Mr. Brocke.
(170-174)

Layerout. 1-mos klasės. Prie laiptų ir fire escapes darbų. Taip pat prie ornamental iron works. Moderninė šapa, Northern, N. J. Gera alga, nuolat. Elizabeth 4-2000. Mr. Brocke.
(170-174)

Reikalingi Paprasti Darbininkai. Proga pakilimui, išdirbystės firmoje. Pagaudaujama vyrų žemiau 40 m. Kreipkitės pas:
MERRILL BROS.
56-02 Arnold Ave., Maspeth, L. I.
IE. 3-1315
(170-176)

BUSINESS OPPORTUNITIES

Parduoda savininkas (iš priežas ties mirties šeimoje). Mid-Manhattan Cosmetics Mfg. Įstaiga (Isteigta 32 m.). Pilnai įtaisyta. Puiki proga patyrusiam vaistininkui. Dėl greito pardavimo tikiai \$6000. Saukite AL. 4-9895 ar EV. 2-8561.
(166-172)

Groserninkai—Dėmesio! Yra vieta dėl groserių ir daržovių departamento, naujame public markete. Atidarymas apie spalį 1 d. Glen Cove Rd., Greenvale, L. I. Dėl platesnių informacijų skambinkite dienomis PO. 7-1006. Vakaraus RO. 3-1331. Klauskite Mr. Matthews.
(169-175)

Pardavimai
Bar ir Grill. Daro gerus pinigus per istisus metus. Įsteigta 10 metų. \$150 rendos. \$1100 savaitinė jeiga. Prašo \$12,000. \$6,000 pinigais. Tai viena iš geriausių progų gyvenime. Saukite dabar. ST. 9-9821.
(170-172)

REAL ESTATE

MASPETH. Parduoda savininkas; naujas 2 šeimų mūrinis namas. Pusiaus atskiras. 6 kambariai ir vonia ant kiekvienų lubų; vario vamzdžiai, garo-aliejaus šiluma, garažai. Puiki vieta, arti bažnyčių, mokyklų, krautuvių, ir transporto. Priinama kaina. 57-57 74th St. (arti Grand Ave.) GLENMORE 5-5431.
(164-171)

Pradžios mokyklos mokytojas Gerald Greenbery tapo paskirtas Brooklyno kolegijos dėstytoju. Spauda sako, kad tai vienas rečiausių atsitikimų, kad mokytojas būtų perkeltas iš pradžios mokyklos į universitetą.